

ת"פ 7815/06/16 - מדינת ישראל נגד מ ש

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 7815-06-16 מדינת ישראל נ' ש

בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד הילה אקוע

המאשימה

נגד

מ ש ע"י עו"ד עאטף פרחא

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות, איומים והחזקת סכין. הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים, אשר כלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה לעניין העונש. ואלו עובדות כתב האישום המתוקן:

ביום 29.05.16 בשעה 13:00 החל ויכוח בין הנאשם לאשתו (להלן: **המתלוננת**) בביתם שב----. הנאשם סטר לפניו של המתלוננת, בעט בה, שרט אותה, תפס את ראשה בידיו והדף אותה. בנם בן העשר של הנאשם והמתלוננת ניסה להגן על אמו אך הנאשם דחף אותו. לאחר מכן, איים הנאשם על המתלוננת, כי אם תקח את הילדים מהבית יפגע בה וישרוף את הבית.

בשל מעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת שריטות בצוואר, חבלות בידים ורגישות בקרקפת.

לאחר שיצא הנאשם מהבית הוא נעצר בתחנת הדלק ב--- ועל גופו סכין.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה התייחסה לחומרת מעשיו של הנאשם ולערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם, ובכלל זה השמירה על ביטחונם, כבודם ושלמות גופם של בני המשפחה. כמו כן הפנתה המאשימה לכך שהנאשם נתפס כשבכליו סכין ולחומרתה של עבירה זו. אשר על כן, ביקשה המאשימה לקבוע מתחם עונש אחד ההולם את כלל מעשי הנאשם, הנע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל, ובתוך המתחם עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש בצדו הנמוך של המתחם, קרי 8 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

ב"כ הנאשם שם דגש על נסיבותיו של הנאשם והפנה להליך השיקומי שעבר. לעניין הסכין טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם השתמש בסכין כדי לפתוח את דלת הבית, לאחר שהתקשר למשטרה ויצא מהבית כדי לפגוש בניידת. לאור הדרך

השיקומית שעבר הנאשם מזה תקופה ארוכה, ביקש ב"כ הנאשם להיעתר להמלצת שירות המבחן, לחרוג ממתחם העונש ההולם, ולהימנע מהשתת מאסר מאחורי סורג ובריח.

שני הצדדים הפנו לפסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

הנאשם ביקש לנצל את זכות המילה האחרונה. בדבריו לפני הסביר כי החזיק את הסכין על מנת לנסות ולפתוח את דלת הבית, כשילדיו בפנים.

מתחם העונש ההולם

ראשית אומר כי ראיתי לקבוע מתחמי ענישה נפרדים לעבירות התקיפה והאיומים ולעבירת החזקת הסכין. אני ער לעמדת המאשימה ולכך שמדובר בעבירות שהתרחשו ברצף זמנים אחד, אך אין קשר מהותי ביניהן, הן נועדו להגן על ערכים שונים וכתב האישום אינו קושר בין מציאת הסכין על גופו של הנאשם לבין האלימות בה נקט בביתו קודם לכן.

תקיפה בנסיבות מחמירות ואיומים

הנאשם סטר למתלוננת, בעט בה, שרט אותה ותפס בראשה בידיו וגרם למתלוננת לחבלות שונות. יתרה מכך, הנאשם דחף את בנו בן העשר כאשר ניסה לסייע לאמו.

מעשי אלימות גורמים לפגיעה בביטחון הקורבן באוטונומיה שלו ובכבודו. כאשר המעשים מתרחשים בתוך התא המשפחתי מתווספת עליהם פגיעה נפשית הנגרמת מכך שבית המשפחה, המקום בו אמור אדם לחוש בשלווה ובטחון, כשהוא מוקף באהובים עליו, הופך לזירת אלימות ופחד.

על החומרה שבמעשי האלימות בתוך המשפחה עמד בית המשפט העליון בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית היא כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרת ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג... נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבת האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

ביחס לעבירות אלימות שמבצע הורה כלפי ילדיו נפסק בע"פ 30/04 פלוני נ' מדינת ישראל:

"...כאשר הפוגע האלים איננו אלא אביו של הנער הנפגע, המופקד מכח הטבע ומכח המשפט על הגנתו, ועל שלומו, טובתו, ורווחתו. הצורך להגן על קטינים חסרי ישע מפני מבוגרים הפוגעים בהם פגיעות אלימות מחייב מסר עונשי חד משמעי. על אחת כמה וכמה כך הוא כאשר הפוגע הינו בן משפחה של קרבן האלימות, כאשר הניגוד העמוק בין חובתו הטבעית והמשפחתית לבין מעשיו בולט במיוחד וראוי להוקעה עונשית מיוחדת."

בשים לב לחומרת העבירות, מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מעין אלה והערכים המוגנים שנפגעו, מתחם העונש ההולם הוא מאסר בפועל לתקופה שבין מספר חודשים ועד שנה וחצי לצד עונשים נלווים.

החזקת סכין

הנאשם נעצר ובכיסו סכין מתקבעת (אשר תמונתה הוגשה וסומנה במ/1).

טענת הנאשם, כי הסכין נועדה לפתוח את דלת ביתו, סותרת את האמור בכתב האישום ואינה מתיישבת עם השכל הישר, שהרי דלת פותחים באמצעות מפתח, ולא באמצעות סכין. וככל שהסכין שימשה לפתיחת הדלת, אין כל סיבה להמשיך ולשאת אותה מחוץ לבית. משכך, לא הוכח שהנאשם החזיק את הסכין למטרה כשרה (וזאת מעבר לכך שהנאשם הודה בעבירה בתשובתו לאישום).

חומרתה של עבירת החזקת הסכין היא, שהיא עבירה "פחותת שער" למגוון עבירות אלימות קשות. ויכוח אשר יכול להסתיים ללא כל נזק ממשי עלול להסתיים באורח טרגי, בשל כך שאחד המעורבים מזוין בסכין ובוחר להשתמש בו. החשש במקרה שלפנינו מועצם, כאשר מדובר באדם אשר הוכיח נטיה לאלימות בכך שדקות ספורות קודם תקף את אשתו וחבל בה, ודחף את בנו בן העשר.

הערך עליו נועד האיסור על החזקת סכין להגן הוא הערך החשוב מכל, שלמות הגוף וקדושת חיים. קו ישר ועקוב מדם מחבר בין עבירה זו ובין החמורות שבעבירות שבחוק העונשין. לפיכך, מדיניות עונשית נכונה אמורה לבטא את הפוטנציאל הקטלני הטמון בעבירה זו והצורך החיוני למנעה. ככל ששירתו אנשים מלצאת מפתח ביתם עם סכין, כך ימעטו קרבנות נוספים. ולא בכדי קבע המחוקק בצדה של עבירה זו עונש מקסימלי של חמש שנות מאסר.

לאור זאת, פסיקה עקבית קובעת, כי ככלל יש להטיל בגין עבירת החזקת סכין, גם כעבירה יחידה (ואין זה המקרה שלפנינו), עונש של מאסר ממש, למעט במקרים חריגים. הסתפקות במאסר בעבודות שירות אין בה כדי לבטא את חומרת העבירה או להעביר מסר מרתיע ברור, לנאשם ולחברה כולה.

ר' למשל האמור בע"פ 242/07, אובלימוב נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

"ואכן אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; תת תרבות הסכין" על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אליים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה."

באותו מקרה אושר גזר דין של תשעה חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של החזקת סכין ללא עבירה נלווית.

ר' גם דברי בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 5953-03-09, אבו לשין נ' מדינת ישראל:

לא מצאנו עילה להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא. הלכה היא כי בעבירות של נשיאת סכין יש מקום לגזור עונש של מאסר. אמנם קיימים מקרים חריגים בהם לא נגזר עונש כאמור, ואולם בדרך כלל, וגם כאשר מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, גוזרים בתי המשפט עונש של מאסר בפועל על אלו הנושאים על גופם סכין ללא צידוק סביר.

ר' כמו כן רע"פ 2932/08, מרגאן נ' מדינת ישראל ורע"פ 9400/08, מועתז נ' מדינת ישראל, שם אושרו גזרי דין של מאסר בפועל לשני נאשמים, צעירים ללא הרשעות קודמות, אשר הורשעו בעבירה של החזקת סכין בלבד וכן ע"פ 39461-10-13, גרשקוביץ, עפ"ג 27836-08-14, חזן נגד מ"י, ע"פ (חיפה) 31988-06-10, גטהון נ' מדינת ישראל והפסיקה המצוטטת בו.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את עבירת החזקת הסכין בה הורשע הנאשם, נע בין מספר חודשי מאסר בפועל, לרצוי ממש ועד שנת מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות

הנאשם יליד 1982. נשוי ואב לחמישה ילדים. לחובתו הרשעה אחת משנת 2008 בעבירה של הסעת שב"ח, בגינה הוטלו עליו שלושה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופסילת רישיון.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עלה, כי ברקע העבירות מצוקה כלכלית אליה נקלעו הנאשם והמתלוננת בשל קשיי תעסוקה. הנאשם הביע לפני השירות רצון לניהול אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות נוספת בפלילים. לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להתמודד עם סיטואציות בהן הוא חווה איום על דימויו העצמי ועלול לפעול באופן לא שקול. כמו כן הנאשם לקח אחריות חלקית למעשיו ונטה לצמצם ולמזער את חלקו באירוע. בני הזוג ביטאו רצון לחזור ולגור יחד ושירות המבחן הציע לנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית במסגרת השירות. לצורך שילובו של הנאשם במסגרת הטיפולית, נדחה עניינו בכחמישה חודשים לצורך מעקב.

תסקיר נוסף שהוגש בעניינו של הנאשם, עקב אחר השתלבותו של הנאשם בקבוצה הטיפולית. מהתסקיר עולה כי הנאשם משתף פעולה בטיפול ומבטא רצון להמשיך בהליך. שירות המבחן אף המליץ בשלב זה על הקלת תנאי שחרורו של הנאשם ויציאתו לעבודה, כגורם מפחית סיכון אשר ייצב את מצבו, תוך המשך הגעה סדירה לטיפול הקבוצתי. השירות גם המליץ על דחייה נוספת של מספר חודשים לצורך מעקב אחר הטיפול. המלצות שירות המבחן התקבלו, הותר לנאשם לצאת לעבודה והדיון נדחה פעם נוספת לצורך המשך טיפול.

תסקיר מסכם בעניינו של הנאשם הוגש לאחרונה. השירות התרשם כי ההליך הטיפולי, כמו גם תנאי מעצרו של הנאשם, המחישו עבורו את חומרת מעשיו והשלכותיהם. לאור התרשמות שירות המבחן מהנאשם ומבני משפחתו, המליץ השירות להימנע מלהטיל מאסר מאחורי סורג ובריה, על מנת למנוע את השלכותיו הקשות של המאסר על בני משפחתו, והציע להסתפק במאסר שירוצה בעבודות שירות.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו. לאור העובדה כי הנאשם חסך מאשתו ומילדיו הקטינים את הקושי הכרוך במתן עדות באולם בית המשפט, ובכך חסך נזק פוטנציאלי נוסף, משקלה של ההודאה גבוה. כמו כן הנאשם לקח אחריות למעשיו והחל הליך טיפולי משמעותי משך חודשים ארוכים ויש בכך כדי ללמד על רצון אמיתי לשינוי.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שאין זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. עם זאת, הרשעתו הקודמת של הנאשם היא בהסעת שוהה בלתי חוקי, ומדובר במעשה שונה בתכלית.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונשים בצדם הנמוך של מתחמי הענישה שקבעתי למעלה, תוך חפיפה של עיקר

העונשים. ועם זאת, על אף ההליך בו השתתף הנאשם, לא ראיתי לחרוג ממתחמי הענישה ולהמנע מלהשית על הנאשם מאסר לריצוי ממש.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שבעה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 11.3.18. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם, מיום 29.5.16 עד 28.6.16.
- ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת אלימות נגד בן משפחה או החזקת סכין תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ה' שבט תשע"ח, 21 ינואר 2018, במעמד הצדדים.